

ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ГИМНАЗИЯ „АТАНАС БУРОВ“ – ГР. ХАСКОВО

**ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ГИМНАЗИЯ
„АТАНАС БУРОВ“ – ГР. ХАСКОВО**

**ПЛАН – ПРОГРАМА
ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА
ЗА 2026 ГОДИНА**

в изпълнение на Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата
в Република България 2021–2030 г.,
Плана за действие 2021–2023 г. и действащия Тригодишен план за действие за БДП 2024–2026 г.,
както и Секторната стратегия за БДП на Министерството на образованието и науката 2021–2030 г.

**Хасково
2026 г.**

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: п.....

Цанко Цанков

I. ОСНОВАНИЕ И НОРМАТИВНА РАМКА

Настоящият План–програма определя организацията, основните дейности и мерките на Финансово-стопанска гимназия „Атанас Буров“ – гр. Хасково за превенция на пътнотранспортния травматизъм и за формиране на трайни знания, умения, нагласи и отговорно поведение на учениците като участници в движението по пътищата.

Планът е разработен в съответствие с:

- Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021–2030 г., приета с Решение № 775 на Министерския съвет от 26.10.2020 г.;
- Плана за действие 2021–2023 г. към Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата;
- Тригодишния план за действие за безопасност на движението по пътищата 2024–2026 г., приет с Решение № 160 на Министерския съвет от 2024 г.;
- Секторната стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021–2030) на Министерството на образованието и науката, утвърдена със Заповед № РД09-528/02.03.2021 г.;
- Закона за движението по пътищата и приложимите подзаконовни нормативни актове;
- Закона за предучилищното и училищното образование и държавните образователни стандарти в приложимата им част;
- действащите указания и материали на МОН и Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП).

Стратегическата рамка поставя акцент върху подхода „Безопасна система“, социално-отговорното поведение, ученето през целия живот, превенцията, контрола и взаимодействието между институциите, семейството и обществото. Националната стратегия е с хоризонт до 2030 г. и цели устойчиво намаляване на загиналите и тежко ранените при пътнотранспортни произшествия.

II. ВИЗИЯ

ФСГ „Атанас Буров“ – гр. Хасково да бъде училищна общност, в която безопасното участие в движението по пътищата е споделена ценност и ежедневна практика; учениците да разпознават рисковете, да оценяват последствията от своите действия и да проявяват самоконтрол, отговорност и уважение към живота и здравето на всички участници в движението.

III. ОСНОВНА ЦЕЛ

Повишаване на нивото на безопасност на учениците и служителите на ФСГ „Атанас Буров“ чрез системно обучение, практическа подготовка, превенция на рисковото поведение, взаимодействие с родителите и компетентните институции и създаване на безопасна училищна среда.

IV. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Формиране и надграждане на знанията за правилата за движение и безопасно поведение като пешеходци, пътници, велосипедисти и водачи на индивидуални електрически превозни средства.
2. Развитие на умения за оценяване на риска и вземане на безопасни решения в реални и моделирани пътни ситуации.
3. Превенция на поведения, свързани с превишена скорост, употреба на алкохол и наркотични вещества, разсейване от мобилни устройства, агресивно поведение и неспазване на правилата.
4. Повишаване на личната отговорност на учениците и насърчаване на взаимната грижа между участниците в движението.
5. Подобряване на взаимодействието между училището, семейството, МВР, общината, РУО – Хасково и други партньори.
6. Осигуряване на ефективна организация за наблюдение, анализ и отчетност на дейностите по БДП.

V. ПРИНЦИПИ

Планът се основава на принципите на превенцията; личната отговорност; ученето чрез преживяване и практика; възрастовата адекватност; приемствеността; партньорството с родителите и институциите; приобщаващия подход; доказателственото планиране; постоянния мониторинг и подобряване.

VI. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Целева група	Основен акцент
Ученици VIII клас	Адаптиране към новата училищна среда; безопасен маршрут; пешеходци и пътници; велосипед/ИЕПС; разпознаване на риск.
Ученици IX–X клас	Развитие на самостоятелност и отговорност; безопасно поведение в градска среда; превенция на разсейването и рисковото поведение.
Ученици XI–XII клас	Подготовка за бъдещи водачи; отговорност на водача; скорост; алкохол/наркотици; безопасност при управление и споделена мобилност.
Учители и служители	Личен пример; безопасно организиране на пътувания и мероприятия; действия при инцидент.
Родители	Съвместна превенция; безопасен маршрут; контрол и личен пример; информираност за рисковете.

VII. ПЛАН–ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ 2026 Г.

№	Дейност	Съдържание	Срок	Отговорници	Индикатор/доказателство
1	Организация и координация	Определяне/актуализиране на училищната организация по БДП; определяне на отговорни лица; запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал.	януари 2026	Директор; комисия/отговорник БДП	Заповед; протокол; актуализирани документи
2	Анализ на риска	Анализ на данни за инциденти, нарушения, рискови маршрути и проблемни зони около училището; предложения до компетентните институции при необходимост.	януари– февруари	Отговорник БДП; педагогически съветник/класни ръководители	Анализ; предложения; кореспонденция
3	Обучение на учениците	Интегриране на теми по БДП в учебни часове, часа на класа и подходящи извънкласни дейности.	през годината	Учители; класни ръководители	Брой дейности; брой ученици
4	Входящо/текущо установяване	Проверка на знанията и нагласите за безопасно поведение според възрастта; идентифициране на дефицити.	I–II срок	Учители; класни ръководители	Тестове/анкети; анализ
5	Практически занятия	Ситуационни упражнения: безопасно пресичане, разпознаване на опасности, пътни знаци, безопасно	март–май; септември–	Учители; партньори	Практически занятия; снимков/протоколен

ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ГИМНАЗИЯ „АТАНАС БУРОВ“ – ГР. ХАСКОВО

		придвижване с велосипед/ИЕПС.	ноември		материал
6	Превенция на разсейването	Кампания за рисковете от използване на мобилен телефон и слушалки при движение и управление.	март–април	Класни ръководители; ученически съвет	Кампания; информационни материали
7	Превенция на скоростта и употребата на алкохол/наркотици	Дискусии, презентации, казуси и срещи с компетентни специалисти.	април–май; октомври	Педагогически съветник; МВР/партньори	Брой събития и участници
8	Безопасно начало и край на учебната година	Специален инструктаж и кампании в началото/края на учебната година, преди ваканции и масови пътувания.	септември; преди ваканции	Класни ръководители	Инструктажи; протоколи
9	Безопасни училищни пътувания	Инструктажи при организирани пътувания; контрол на документацията и правилата за поведение.	при всяко пътуване	Ръководители на групи; директор	Инструктаж; документация
10	Европейска/национална седмица на мобилността и кампании	Участие в подходящи инициативи, свързани с безопасната и устойчива мобилност.	септември	Комисия БДП; ученици	Инициативи; отчет
11	Работа с родители	Информирание на родителите за рисковете и за необходимостта от личен пример и контрол.	I и II срок	Класни ръководители	Родителски срещи/съобщения
12	Сътрудничество с институции	Съвместни дейности с ОДМВР/РУ на МВР, Община Хасково, РУО–Хасково, ДАБДП и други партньори.	през годината	Директор	Срещи; писма; инициативи
13	Мониторинг	Наблюдение на изпълнението, събиране на доказателства, периодичен преглед на резултатите.	текущо; юни; декември	Директор; отговорник БДП	Междинен/годишен отчет
14	Годишно отчитане	Обобщаване на резултатите, проблемите и препоръките; планиране на подобрения за следващия период.	декември	Директор; комисия БДП	Годишен отчет; предложения

VIII. ОСНОВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ АКЦЕНТИ

- Безопасно придвижване като пешеходец – пресичане, видимост, внимание, поведение на спирки и в зоната около училището.
- Безопасно поведение като пътник – използване на обезопасителни системи и колани, дисциплина в превозното средство.
- Велосипеди и индивидуални електрически превозни средства – правила, защитна екипировка, видимост, рискови ситуации.
- Разсейване – мобилни устройства, слушалки, разговори и други фактори, които намаляват вниманието.
- Скорост и последствия – връзка между скорост, реакционно време, спиращен път и тежест на последствията.
- Алкохол, наркотични вещества и управление – нулева толерантност към поведение, което застрашава живота и здравето.
- Пътни знаци, маркировка и сигнали – практическо разпознаване и прилагане.
- Действия при ПТП – безопасност на мястото, подаване на сигнал на 112, оказване на съдействие в рамките на компетентността.
- Отговорно гражданско поведение – уважение към уязвимите участници и разбиране на споделената отговорност.

IX. МЕТОДИ И ФОРМИ НА РАБОТА

Препоръчва се използване на интерактивни и практически методи: анализ на реални казуси; дискусии; работа по проблемни ситуации; ролеви игри; ситуационни задачи; наблюдение на пътната среда; анкети; тестове; викторини; демонстрации; срещи със специалисти; ученически кампании; проектна работа и дигитални ресурси. Акцентът следва да бъде върху разсъждениято и вземането на решение, а не върху механичното запаметяване на правила.

Х. ПАРТНЬОРСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Училището поддържа взаимодействие с РУО – Хасково, ОДМВР/РУ на МВР – Хасково, Община Хасково, ДАБДП, други образователни институции, здравни и спасителни структури, неправителствени организации и други компетентни партньори. При необходимост се отправят мотивирани предложения за подобряване на организацията и безопасността на движението в района на училището.

ХІ. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишена информираност и компетентност на учениците относно правилата за безопасно движение.
- Подобрени умения за разпознаване и оценяване на рискови пътни ситуации.
- Намаляване на проявите на рисково поведение и нарушенията на училищните правила, свързани с безопасността.
- Повишена готовност за адекватна реакция при инцидент и подаване на сигнал.
- По-активно участие на родителите и партньорските институции.
- Подобрена организация и проследимост на дейностите по БДП в училището.
- Създаване на устойчива култура на безопасност и лична отговорност.

ХІІ. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ

Индикатор	Базова/целева стойност за 2026 г.	Източник на доказателства
Обхват на учениците в дейности по БДП	100% от учениците в планираните форми	дневници, протоколи, списъци
Проведени инструктажи	100% от предвидените	протоколи/отбелязвания
Практически/ситуационни занятия	най-малко 2 училищни инициативи годишно	сценарии, снимки, протоколи
Работа с родители	най-малко 1 тематична информационна дейност на учебен срок	протоколи, съобщения
Партньорски инициативи	най-малко 2 при възможност	покани, протоколи, материали
Анализ и отчет	1 междинен и 1 годишен отчет	отчети
Училищни инциденти, свързани с БДП	стремеж към нулев брой предотвратими инциденти	регистрации/доклади

ХІІІ. МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ И ОТЧЕТНОСТ

Контролът по изпълнението на плана се осъществява от директора и определеното със заповед отговорно лице/комисия по БДП. Отговорниците представят информация за изпълнените дейности и възникналите проблеми. При установяване на несъответствия се предприемат коригиращи действия. Резултатите се обобщават в междинен и годишен отчет. При необходимост планът може да бъде актуализиран със заповед на директора.

За всяка дейност се съхраняват подходящи доказателства – протоколи, присъствени списъци, учебни материали, анкети, тестове, снимков материал, кореспонденция и други документи съобразно характера на дейността.

XIV. ФИНАНСИРАНЕ

Изпълнението на плана се финансира в рамките на утвърдения бюджет на училището и чрез допустими средства по национални програми, проекти, партньорски инициативи и други законосъобразни източници. Дейностите се планират с оглед на принципите на законосъобразност, целесъобразност и ефективност.

XV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- Планът–програма се приема/утвърждава по установения вътрешен ред и се довежда до знанието на педагогическите специалисти и служителите.
- Отговорните лица организират изпълнението на дейностите в рамките на своите правомощия.
- При промени в нормативната или стратегическата рамка планът се актуализира по компетентност.
- Планът се прилага през календарната 2026 година и се отчита в края на периода.

XVI. ПРИМЕРЕН КАЛЕНДАР НА ОСНОВНИТЕ ИНИЦИАТИВИ

Месец/период	Основна инициатива	Целева група	Отговорник
Януари	Анализ на изпълнението и актуализиране на организацията по БДП	Персонал	Директор/отговорник БДП
Февруари	Казуси „Разпознай риска“	VIII–XII клас	Учители/класни ръководители
Март	Кампания за безопасно пресичане и видимост	VIII–IX клас	Класни ръководители
Април	Превенция на разсейването и използването на телефон при движение	Всички ученици	Комисия БДП
Май	Практически занятия и подготовка за летния сезон	Ученици	Учители/партньори
Юни	Обобщаване на резултатите за II срок	Персонал	Директор
Септември	Инструктаж и кампания за безопасно начало на учебната година	Всички ученици	Класни ръководители
Октомври	Скорост, алкохол/наркотици и отговорност на бъдещия водач	XI–XII клас	Педагогически съветник/МВР
Ноември	Безопасност при намалена видимост и зимни условия	VIII–XII клас	Класни ръководители
Декември	Годишен отчет и планиране на подобренията	Училищна общност	Директор/комисия

XVII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА

- Аз като пешеходец – как вземам безопасно решение?
- Какво променя вниманието ми на пътя?
- Телефонът и пътят – защо секундата разсейване може да е фатална?
- Скоростта – какво означава безопасна скорост?
- Велосипедът и ИЕПС – свобода, но и отговорност.
- Как да се държа като пътник в автомобил и обществен транспорт?
- Какво правя при ПТП?
- Алкохол, наркотични вещества и управление – лична и обществена отговорност.

- Как да помогна на приятел да не поема риск?
- Безопасният път до училище – анализ на реалния маршрут.

XVIII. ИЗТОЧНИЦИ И МЕТОДИЧЕСКИ РЕСУРСИ

1. Национална стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021–2030 г.
2. План за действие 2021–2023 г. към Националната стратегия.
3. Тригодишен план за действие за безопасност на движението по пътищата 2024–2026 г.
4. Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021–2030) на МОН.
5. Материали и методически ресурси на МОН за безопасност на движението по пътищата.
6. Закон за движението по пътищата и приложимата нормативна уредба.

Изготвил: П.....

Председател/ВИКБДП